



Kommunfullmäktige i Östersunds kommun

Revisorernas redogörelse för 2019

Revisionens inriktning och genomförande

I enlighet med kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente lämnar vi följande redogörelse för vår granskning.

Vi har granskat den verksamhet som bedrivs inom styrelsens och nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av god revisionssed i kommunal verksamhet. Vi har prövat om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den kontroll som görs inom styrelsen och nämnderna är tillräcklig.

Granskningen har baserats på en bedömning av risk och väsentlighet omsatt i en fastställd revisionsplan. De granskningar som genomförts har sammanställts i särskilda revisionsrapporter som löpande har lämnats till berörda. Rapporterna finns i sin helhet på Östersunds kommuns hemsida, www.ostersund.se

Sammanfattande resultat från revisionsrapporter

Sammanfattande resultat från följande revisionsrapporter redovisas nedan:

Avsnitt Rapport

- 1 *Grundläggande granskning av styrelse och nämnder*
- 2 *Delårsbokslut och årsredovisning*
- 3 *Fördjupade granskningar*
 - 3.1 Fastighetsunderhåll av skolor och förskolor
 - 3.2 Förskolelärarnas arbetssituation
 - 3.3 Nyttjandet av kommunens leasingbilar
 - 3.4 Samverkan avseende hälso- och sjukvård och sociala insatser för psykiskt funktionshindrade
 - 3.5 Systematiska brandskyddsarbetet
 - 3.6 Östersunds kommuns skogsförvaltning
- 4 *Förstudier*
 - 4.1 Bidrag till föreningar
 - 4.2 Likvärdig vård
- 5 *Hearings*

1
AS B. for
R. Gh
P. D.



ÖSTERSUND
Kommunrevisionen

1 Grundläggande granskning av styrelse och nämnder

Den grundläggande granskningen är inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse eller nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

1.1 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen bedöms ha tolkat fullmäktiges mål och uppdrag så att de fungerar som tydliga styrsignaler mot verksamheten även om några av målen inte är mätbara. Vidare bedöms styrelsen ha en tillfredsställande och uppföljning av både sina egna som övriga nämnders verksamhet, mål och ekonomi.

Utifrån granskningen anser vi att det finns ett systematiskt arbetssätt med den interna kontrollen hos kommunstyrelsen. **Dock bör kommunstyrelsens uppsikt över nämndernas internkontroll förbättras vilket är på gång i och med att reglemente och riktlinjer för den interna kontrollen planeras under 2020.**

Kommunstyrelsen har i huvudsak fungerande rutiner och organisation för sin uppsiktsplikt, dock rekommenderar vi att införa som rutin **att utvärdera uppsiktsplikten.**

Kommunstyrelsen har följt sitt ansvar för beslut om ägardirektiv av hel och delägda bolag hålls uppdaterad.

Enligt protokoll, framgår det att styrelsen tagit beslut att verksamhet år 2018 har varit förenlig med det kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna för Jämtkraft AB, enligt noteringar saknas det för kommunens andra bolag vilket ska göras enligt kommunallagen.

Rapportering/information till styrelsen angående de kommunala bolagen har inte varit tillfredsställande då bolagsrapportering endast skett vid två sammanträden via muntlig information. Vi rekommenderar att rutinerna ses över för att ha en mer kontinuerlig rapportering från samtliga bolag och att det framgår i protokollet vad som har rapporterats.

I granskningen framgår att protokollen för kommunstyrelsen i huvudsak har hanterats och justerats i enlighet med kommunallagen och reglementet för kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen har till övervägande del tillfredsställande rutiner för delegationsbeslut. Av den substansgranskning som genomförts framgår att det finns en viss otydlighet gällande tjänstetitel på delegat samt oklarheter kring beslut som förutsätter beloppsgränser.

Beredning av ärenden till kommunfullmäktige är genomförd i enlighet med styrelsens ansvar och regelverk.

Instruktion för kommundirektören har beslutats under 2019.

Risk- och sårbarhetsanalys har gjorts där man analyserat vilka extraordinära händelser som kan inträffa under fredstid. Styrdokument för Östersunds kommuns arbete med krisberedskap för mandatperioden 2019–2022 är framtagen och beslutad.

2



1.2 Barn- och utbildningsnämnden

Den grundläggande granskningen visar att nämnden i huvudsak har haft en tillfredsställande styrning, uppföljning och kontroll av sin verksamhet men med vissa förbättringsområden. Följande bedömningar har gjorts i granskningen:

- Nämnden har antagit en plan och detaljbudget för sin verksamhet och brutit ner fullmäktiges mål till två nämndsmål.
- Ekonomi har löpande följts upp i samband med månadsrapporter, delårsbokslut och årsbokslut. Nämndens mål och kvalitetsindikatorer har följts upp vid delårs- och årsbokslut
- **Nämnden når inte sitt ekonomiska mål utan redovisar, trots tilläggsanslag på 5,6 mkr, ett underskott på – 5,9 mkr.**
- Nämnden når verksamhetsmål om att öka andelen behöriga till yrkesprogram på gymnasiet, men inte målet om behörig personal i förskola och skola. Nämnden har fattat beslut om ekonomiska åtgärder under året. När det gäller utmaningen om att öka andelen behöriga lärare redogörs i delårsrapporterna och årsredovisningen vilka insatser som genomfört under året.
- Det finns en systematisk i internkontrollarbetet när gäller den årliga riskinventeringen som dokumenteras i Stratsys och utnynnars i nämndens internkontrollplan. Internkontrollplanen har också följts upp av nämnden.
- De ekonomiska felaktigheter som framkommit och avsaknad av rutiner för reglering till fristående skolor påvisar att nämndens interna kontroll av ekonomin inte varit tillfredsställande. **Åtgärder har vidtagits under året men nämnden behöver fortsatt bevaka att det finns ändamålsenliga rutiner för budgetarbetet och ekonomistyrningen för att säkerställa den interna kontrollen.**
- Fattade delegationsbeslut har anmälts vid nämndens sammanträden. Det framgår dock inte tydligt av protokollen vad som beslutats. **Nämnden kan med fördel bifoga en förteckning av delegationsbesluten där det framgår delegat, vad som beslutats och diarienummer för att kunna identifiera besluten.**
- Nämndens protokoll har justerats och anslagits i tid.

1.3 Kultur- och fritidsnämnden

Den grundläggande granskningen visar att nämnden i huvudsak har haft en tillfredsställande styrning, uppföljning och kontroll av sin verksamhet men med förslag på vissa förbättringsåtgärder. Bedömningen grundar sig på följande:

- Nämnden har antagit en plan och detaljbudget för sin verksamhet och brutit ned fullmäktiges mål till nämndsmål.
- Ekonomi och verksamhet har följts upp i samband med delårsbokslut och årsbokslut. Nämndens mål och kvalitetsindikatorer har följts upp vid delårs- och årsbokslut. Nämnden följer endast upp ekonomi och verksamhet tre gånger årligen och vi anser att **nämnden bör överväga en mer frekvent uppföljning.**



- Nämnden når en ekonomi i balans för 2019 och även samtliga verksamhetsmål uppnås.
- Nämnden bedriver ett systematiskt arbete med den interna kontrollen avseende både verksamhet och ekonomi. **Riskanalyser genomförs men av de beskrivna rutinerna framgår att analyserna till stor del görs av förvaltningen.**
- Fattade delegationsbeslut har anmälts vid nämndens sammanträden. **Det framgår dock inte tydligt av protokollen vad som har beslutats.** Nämnden kan med fördel bifoga en förteckning av delegationsbesluten där det framgår delegat, vad som beslutats och diarienummer för att kunna identifiera besluten.
- Nämndens beslut har diarieförts och anslagits i tid.

1.4 Miljö- och samhällsnämnden

Den grundläggande granskningen visar att nämnden i huvudsak har haft en tillfredsställande styrning, uppföljning och kontroll av sin verksamhet men med vissa förbättringsåtgärder. Bedömningen grundar sig på följande:

- Nämnden har antagit en plan och detaljbudget för sin verksamhet och brutit ned fullmäktiges mål till nämndmål. Nämnden har dock inte fastställt någon detaljbudget efter fullmäktiges beslut om budget i likhet med övriga nämnder. Fullmäktiges beslut gällande tilläggsbudget, justeringar och förändring av mål har inte följts upp i nämndens protokoll.
- Ekonomi och verksamhet har följts upp i samband med månadsrapporter, delårsbokslut och årsbokslut. Nämndens mål och kvalitetsindikatorer har följts upp vid delårs- och årsbokslut.
- Nämnden når en ekonomi i balans för 2019. Nämnden uppnår samtliga verksamhetsmål som har mätts. Det är dock viktigt att nämnden fortsättningsvis säkerställer att fastställda mål kan mätas.
- Nämnden redovisade en negativ prognos efter första delårsbokslutet och begärde och fick utökad anslag från fullmäktige.
- Nämnden bedriver ett systematiskt arbete med den interna kontrollen avseende både verksamhet och ekonomi. **Riskanalyser genomförs men av de beskrivna rutinerna framgår att analyserna till stor del görs av förvaltningen.**
- Fattade delegationsbeslut har anmälts vid nämndens sammanträden. Det framgår dock inte tydligt av protokollen vad som har beslutats. Nämnden kan med fördel bifoga en förteckning av delegationsbesluten där det framgår delegat, vad som beslutats och diarienummer för att kunna identifiera besluten.
- Nämndens beslut har diarieförts och anslagits i tid.

1.5 Social- och arbetsmarknadsnämnden

Vår sammanfattande bedömning är att social- och arbetsmarknadsnämnden i huvudsak har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten. Den sammanfattande bedömningen grundar sig på bedömningen av de underliggande revisionsfrågorna enligt följande:



ÖSTERSUND
Kommunrevisionen

- Nämnden har antagit en plan och detaljbudget för sin verksamhet.
- Nämnden har tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa till uppföljningsbara mål.
- Nämnden har en regelbunden uppföljning och rapportering av ekonomi och verksamhet då nämnden har behandlat månadsuppföljning, där ekonomi och olika nyckeltal ingår, vid varje sammanträde.
- Nämnden når inte fullt ut fastställda mål för ekonomin då nämnden redovisar en budgetavvikelse motsvarande **-2,6 mkr för 2019**.
- Nämnden når inte fullt ut fastställda mål för verksamheten. Av 14 nämndspecifika mål har 10 mål uppnåtts.
- Nämnden har fattat beslut om åtgärder vid avvikelser gällande ekonomin. En åtgärdsplan antogs i juni och en uppföljning av att vidtagna åtgärder har genomförts återfinns i nämndens årsredovisning. **När det gäller verksamheten anger nämnden själva att de fattar beslut om åtgärder vid avvikelser men vi har inte kunnat återfinna beslut eller uppdrag till förvaltningen som styrker detta.**
- Nämnden bedriver ett systematiskt arbete med den interna kontrollen avseende både verksamhet och ekonomi. Riskanalyser genomförs men av rutiner och svar från nämnden framgår att **analyserna till stor del görs av förvaltningen**.
- Nämnden får återrapportering av beslut som fattas på delegation vid varje sammanträde. **Protokollet består dock endast av hänvisning till en daterad lista.**
- Protokollen följer kommunallagen.

1.6 Tekniska nämnden

Utifrån den grundläggande granskningen bedömer vi att nämnden **kan utveckla sin styrning, uppföljning och kontroll av sin verksamhet**. Bedömningen grundar sig på följande:

- Nämnden har antagit en plan och detaljbudget för sin verksamhet och brutit ner fullmäktiges mål till uppföljningsbara mål.
- Ekonomin har följts upp i samband med månadsrapporter, delårs- och årsbokslut. Månadsrapporterna har behandlats som informationsärenden. Nämndens mål och kvalitetsindikatorer har rapporterats vid delårs- och årsbokslut.
- **Nämnden når inte sitt ekonomiska mål utan redovisar ett underskott på - 5,3 mkr, vilket är en avvikelse på 9,6 mkr. Nämnden når ca 2/3 av sina verksamhetsmål.**
- **Utifrån protokoll kan vi inte utläsa att nämnden fattat några beslut om åtgärder som de själva kan påverka. De beslut som fattats avser begäran om tilläggsanslag och compensation från fullmäktige samt justering av mål. Någon uppföljning av dessa beslut kan inte utläsas av nämndens protokoll.**

5



- Det finns en systematik i internkontrollarbetet när gäller den årliga riskinventeringen som dokumenteras i Stratsys och utmynnar i nämndens internkontrollplan. Internkontrollplanen har också följts upp av nämnden.
- **Fattade delegationsbeslut har anmälts vid nämndens sammanträden. Det framgår dock inte av protokollen vad som beslutats. Nämnden kan med fördel bifoga en förteckning av delegationsbesluten där det framgår delegat, vad som beslutats och diarienummer för att kunna identifiera besluten.**
- Nämndens protokoll har justerats och anslagits i tid.

1.7 Valnämnden

- Nämnden har haft en tillfredsställande uppföljning och rapportering av verksamhet under året även fast verksamhetsplan saknas.
- **Nämndens ekonomiska styrning har inte varit helt tillfredsställande och nämnden hade ett ekonomiskt underskott på 0,5 mkr.**
- Nämnden har under året haft ett tillfredsställande administrativt stöd från kommunledningsförvaltningen.
- Anmälan av delegationsbeslut till nämnden har fungerat tillfredsställande under året.
- **Nämnden har inte vid något tillfälle under året redovisat sin verksamhet till fullmäktige enligt reglemente.**
- Måluppfyllelsen vad gäller valdeltagandet i EU-valet nåddes delvis då valdeltagandet ökade men inte tillräckligt mycket för att tillhöra övre skiktet i kommungruppen.

1.8 Vård- och omsorgsnämnden

Den grundläggande granskningen visar att av den vård- och omsorgsnämndens styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse, i huvudsak varit tillräcklig. Bedömningen grundar sig på följande:

- Nämnden har en tillfredsställande uppföljning av ekonomi.
- Nämnden har i huvudsak en tillfredsställande uppföljning av verksamheten. Dock föreslår vi att nämnden ser över sin styrstruktur med anledning av att nämnden i vissa fall har samma nämndspecifika indikatorer som fullmäktige redan har beslutat. Detta förfarande medför ett dubbelarbete och riskerar en försämrad överskådlighet.
- Nämnden har i huvudsak haft en tillfredsställande intern kontroll. För ett få ett mer systematiskt arbete med den interna kontrollen bör internkontrollplanen också följas upp under innevarande verksamhetsår och inte enbart efter årets slut. **Vi rekommenderar också att involvera nämnden i riskanalysen då denna del är en väsentlig del i internkontrollarbetet och interna kontrollen i huvudsak är nämndens ansvar.**
- Protokollen följer kommunallagens krav på protokollföring.



- **Delegationsbesluten har inte anmälts på ett tillfredsställande sätt.**
- Nämnden har vidtagit åtgärder som framkom vid föregående års granskning.

1.9 Gemensamma överförmyndarnämnden

Den grundläggande granskningen visar att av den Gemensamma överförmyndarnämndens styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse, i huvudsak varit tillräcklig. Bedömningen grundar sig på följande:

- De av fullmäktige givna målen bedöms i huvudsak ha uppfyllts, där så varit möjligt.
- Nämndens verksamhet förefaller, utifrån vad som redovisats, i flera avseenden ha förbättrats.
- Nämnden har följt upp och rapporterat ekonomi och verksamhet.
- Värdet av internkontrollplanen för verksamheten 2019 torde vara mycket begränsat mot bakgrund av att den antogs så sent på året. Vi ser dock positivt på att nämnden tog fram en internkontrollplan och framför allt att nämnden nu även beslutat om en internkontrollplan för 2020 redan i början av året.
- Anmälan av delegationsbeslut har skett på ett korrekt sätt.
- Utifrån den granskning som gjorts bedömer vi att protokollen följer föreskrifter i lag.

1.10 Gemensamma nämnden för upphandlingssamverkan

Den grundläggande granskningen visar att av den Gemensamma nämndens för upphandlingssamverkans styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse, i huvudsak varit tillräcklig. Bedömningen grundar sig på följande:

- **Verksamhetsplan för 2019 har ej tagits fram.**
- Nämnden har haft en tillfredsställande uppföljning och rapportering av ekonomi under året.
- Uppföljning och utvärdering av internkontrollplanen har utförts enligt plan.
- Anmälan av delegationsbeslut till nämnden har fungerat tillfredsställande under året.
- Upphandlingskontoret har trots ett turbulent 2019 med bland annat byte av upphandlingschef och svårigheter med kompetensförsörjning utfört sitt uppdrag under året.

1.11 Arvodesnämnden

Vid den hearing som genomfördes under hösten 2019 framkom följande iakttagelser:

- Fullmäktige har fastställt arvodesregler.
- En kommunövergripande rutin för vilka attestmoment som ska utföras avseende arvoden saknas.
- Systematiska kontroller av att uppgifter från förtroendemannaregistret Troman överförs korrekt till lönesystemet Heroma saknas.

7
KGL
P. A.



ÖSTERSUND
Kommunrevisionen

2 Delårsbokslut och årsredovisning

I granskningen av delårsrapport och årsredovisning ingår att pröva om räkenskaperna är rättvisande och att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat om.

2.1 Delårsbokslut

Resultatet i delårsrapporten bedöms i allt väsentligt vara förenligt med de mål fullmäktige beslutat om, med följande undantag: Revisorerna bedömer att fullmäktiges verksamhetsmål om valdeltagandet i EU-valet samt ekonomimål om kostnader för fastighetsunderhållet inte nåddes/kommer att nås.

Samma redovisningsprinciper som används i årsredovisningen tillämpas i delårsrapporten. Byte av redovisningsprincip redovisas med omräkning av jämförelseuppgifter i överensstämmelse med rådets rekommendationer. Resultat- och balansräkning inklusive notupplysningar bedöms vara upprättade i enlighet med gällande bestämmelser.

2.2 Årsredovisning

Granskningen visar på att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Resultat- och balansräkningen inklusive noter och tilläggsupplysningar är uppställda i enlighet med LKBR. Vi har noterat avvikelser när det gäller redovisningen av intäkter som inte påverkat vår bedömning. Vi har noterat avsteg i balansräkningen när det gäller redovisningen av pensioner, leasing och kortfristiga skulder som inte påverkat vår bedömning. Kommunen har lämnat upplysningar om gjorda avsteg. Redovisat resultat i resultat- och balansräkning når av fullmäktige budgeterat resultat för en god ekonomisk hushållning.

Resultatet i årsredovisningen bedöms i allt väsentligt vara förenligt med de mål fullmäktige beslutat om, med följande undantag: Revisorerna bedömer att fullmäktiges verksamhetsmål om valdeltagandet i EU-valet samt ekonomimål om kostnader för fastighetsunderhållet inte uppnåtts. Måtten avseende nettokostnadsavvikelse och KKiK (Kommunens Kvalitet i Korthet) är inte heller uppnådda.



3 Fördjupade granskningar

Fördjupade granskningar genomförs där riskanalysen visar på stora risker och där revisionen bedömer att den grundläggande granskningen inte är tillräcklig. Följande granskningar har genomförts under 2019.

3.1 Fastighetsunderhåll av skolor och förskolor

Det övergripande syftet med granskningen var att svara på om kommunstyrelsen och tekniska nämnden har en tillfredställande och ändamålsenlig styrning, uppföljning och kontroll av underhållet av lokaler och fastigheter. Följande bedömningar har gjorts:

- Processerna för att inventera underhållsbehov är ändamålsenliga.
- Identifierat underhållsbehov finns registrerat i det system där underhållsplanering sker, men samtliga komponenter och nya fastigheter är inte registrerade vilket innebär att underlag för en långsiktig underhållsplanering inte finns. **Den kända kostnaden för eftersatt underhåll konstaterades 2014 uppgå till 243 mkr, till detta finns en strukturell skuld som i dagsläget är okänd.** Den totala skulden uppges vara avsevärd mycket högre än det som finns registrerat.
- Det eftersatta underhållsbehovet innebär att kostnaderna för akuta åtgärder tränger ut det planerade underhållet.
- Dokumenterade rutiner och riktlinjer finns men det är oklart i vilken omfattning dessa är kända eftersom sektor fastighet de senaste åren genomgått flera omorganisationer och haft omsättning av personal, däribland fastighetschefer.
- Från 2020 ska underhållsplaner och åtgärder rapporteras till finans- och ledningsutskottet, men sektor fastighet ska organisatoriskt finnas under tekniska nämnden.
- Tekniska nämnden bör fortsatt uppmärksamma styrelsen och fullmäktige om svårigheterna att tillgodose underhållsbehov inom budget.

3.2 Förskolelärares arbetsituation

Granskningens syfte var att svara på om barn- och utbildningsnämnden har säkerställt att det bedrivs ett ändamålsenligt arbetsmiljöarbete inom förskolan.

- Granskningen har visat att det finns dokumenterade rutiner och riktlinjer för hur arbetsmiljöarbetet ska genomföras. Det har också framkommit att undersökningar av personalens arbetsmiljö görs.
- Exempel på åtgärder som vidtas för att minska stress och arbetsbelastning är att ta in vikarier och erbjuda stöd från företagshälsovården. En vikariepool har införts vilket uppges ha bidragit till att minska stress hos personalen vid sjukskrivningar. **Bristen på behörig personal, lokaler och resurser innebär dock att effekterna av vidtagna åtgärder kan bli kortsiktiga och begränsade.**

9
CA
Dy
KGL
DT



- **Nämnden behöver säkerställa att rektorerna har de förutsättningar som krävs för att förbättra arbetsmiljön vid förskolorna. Nämnden bör också se till att verksamheten kan bedrivas i lokaler som ger möjlighet att anpassa barngrupperna till Skolverkets riktlinjer.**
- Följsamheten till den rutin nämnden beslutat om avseende fördelning av arbetsmiljöuppgifter har inte fungerat tillfredsställande. För att nämnden ska kunna säkerställa att det bedrivs ett systematiskt arbetsmiljöarbete på alla plan krävs att uppföljningar och kontroller sker. Vid tidpunkten för granskningens genomförande pågick implementeringen av arbetsmiljömodulen i Stratsys vilket förväntas förbättra förutsättningarna för uppföljning och kontroll.

3.3 Nyttjandet av kommunens leasingbilar – uppföljande granskning

Syftet med granskningen har varit att följa upp om brister i tidigare granskning inom området har blivit åtgärdade. I den tidigare granskningen återfanns sex rekommendationer för att åtgärda bristerna och totalt sett bedöms tre av dessa vara åtgärdade. Fordonsenhetens ansvar och befogenheter har tydliggjorts och formaliserats, beslutsrätt kring förändring av bilarnas utrustning har förtydligats samt att elektroniska körjournaler har införts i alla bilar.

De brister som granskningen i huvudsak påvisade var:

- Brister gällande information till användarna av bilarna om vikten av att snarast rapportera uppkomna skador. Åtgärder behöver vidtas.
- Rutiner för uppföljning av drivmedelskort finns men de har inte dokumenterats.
- I samband med att elektroniska körjournaler infördes har en brist uppstått vad avser den interna kontrollen av att bilarna endast används i tjänsten.
- Regler och rutiner för användningen av kommunens bilar och drivmedelskort fanns både generellt och förvaltningsvis **med omotiverat olika innehåll**. Detta kan med fördel dokumenteras och tillgängliggöras på ett mer samlat sätt på kommunens intranät, vilket vid granskningens genomförande var under uppstart.

3.4 Samverkan avseende hälso- och sjukvård och sociala insatser för psykiskt funktionshindrade

Det övergripande syftet med granskningen har varit att svara på om det finns en tillfredsställande styrning, uppföljning och kontroll av samverkan mellan Region Jämtland Härjedalen och länets kommuner för personer med psykisk funktionsnedsättning.

Granskningen visar bl.a. på:

- Det saknas tillfredsställande rutiner för att kunna identifiera och fånga upp personer med psykisk funktionsnedsättning. Den senaste uppföljningen gjordes 2019.
- Det saknas en fullt ut tillfredsställande samverkan och ansvarsfördelning mellan regionen och kommunerna när det gäller insatser för psykiskt funktionshindrade. Den överenskommelse som regionen och länets kommuner har ingått har begränsad betydelse för det praktiska arbetet.
- Psykisk funktionsnedsättning omfattas inte av hemsjukvårdsavtalet.

Handwritten signatures and initials in blue ink.



- Samordnad individuell vårdplan (SIP) tillämpas inte i enlighet med lagens intentioner och regionala överenskommelser.
- Kommunernas socialtjänster bör utveckla sin samverkan med brukarorganisationer.
- Det finns en förbättringspotential när det gäller kompetensutveckling.

3.5 Systematiska brandskyddsarbetet

Syftet med granskningen var att bedöma om Kommunstyrelsen, Vård- och omsorgsnämnden samt Barn- och utbildningsnämnden har haft en tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll över det systematiska brandskyddsarbetet samt om det har säkerställts att verksamheternas systematiska brandskyddsarbete är ändamålsenligt och lever upp till ställda krav.

Granskningen visar på följande brister:

- Systematiska uppföljningar av följsamheten till rutinerna för det systematiska brandskyddsarbetet har inte gjorts på övergripande nivå.
- Kontroller av att brandskyddsansvariga genomgår utbildningar i enlighet med beslutade utbildningsplaner saknas från övergripande nivåer.
- Systemstöd för planering och genomförande av brandskyddskontroller har saknats under flera år. Ett införande av ledningssystemet Statsys och ett nytt system för utbildning Saba Cloud har startats upp, vilket är positivt.
- Rutin för att registrera tillbud finns.
- Kommunen som fastighetsägare uppfyller inte fullt ut aktuella krav och regler gällande brandskydd. Stora brister finns vad gäller LSS-boenden, men dialog har förts med Räddningstjänsten och åtgärder är planerade.

3.6 Östersunds kommuns skogsförvaltning – uppföljande granskning

Syftet med granskningen har varit att svara på om de brister som framkom i tidigare granskningar har åtgärdats på ett tillfredsställande sätt, om skogsförvaltningen uppfyller den inriktning och de mål som kommuner har samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Sammanfattningsvis bedöms åtgärder i allt väsentligt ha vidtagits, men att det finns några nya iakttagelser:

- Med tanke på omorganisation och på risken för mållkonflikter finns det anledning att se över hur samverkan ska ske så att alla berörda förvaltningar involveras i planeringsprocessen.
- Den komplettering av Planen för naturvård och park som skulle göras med ett "Program för stadsnära skog" har ännu inte kommit till stånd. Det behövs ett klagörande om vem som ansvarar för framtagandet och när det kommer att vara klart.
- De rapporter som certifieringskontrollanterna lämnar bör diarieföras.



4 Förstudier

4.1 Bidrag till föreningar

Revisorerna har under året låtit genomföra en förstudie av eventuella risker som kan finnas vid bidragsgivning till föreningar. Förstudien visar bl.a. på följande risker:

- Det fanns en situation med oerfaren personal som skulle handlägga bidragsansökningar vilket skulle kunna medföra viss risk för att brister i handläggningen skulle kunna uppstå.
- Avsaknaden av *skriftliga regler* för vad som gäller ur jävssynpunkt, vad avser handläggning av bidrag till föreningar, utgör en risk för olika tolkningar.
- I gällande *tilldelningskriterier* finns i vissa delar en bristande insyn i hur beslut fattas vilket öppnar för en rad risker som till exempel korruption, ej likvärdig behandling, otillbörligt gynnande etc.

4.2 Likvärdig vård

Förstudien har syftat till att undersöka om det kan finnas brister i Vård- och omsorgsnämndens interna kontroll över att en likvärdig vård tillhandahålls inom hela kommunens geografiska område, oberoende om det är tätort och landsbygd. I granskningen har följande bedömningar gjorts:

- Det finns inte några indikatorer som tyder på brister i den interna kontrollen över att en likvärdig vård tillhandahålls.
- Nämnden står inför stora utmaningar när det gäller att rekrytera ny personal, men även när det gäller fortbildning av befintlig personal.
- Läkemedelshanteringen är fortfarande ett riskområde.
- Brister inom klagomålshantering och avvikelshantering indikerar att det kan finnas risker inom det systematiska patientsäkerhetsarbetet.



5 Hearings

Under 2019 har hearings hållits inom följande områden:

- Fossilbränsle fria transporter
- Genomförande och uppföljning av politiska beslut
- Trygghetsteamet
- Ny styrmodell
- Trafikmiljö
- Våld i nära relationer
- Arvodesnämnden
- Barn- och utbildningsnämnden
- Gemensamma nämnden för Upphandlingsamverkan
- Gemensamma överförmyndarnämnden
- Kommunstyrelsen
- Kultur och fritidsnämnden
- Miljö- och samhällsnämnden
- Social- och arbetsmarknadsnämnden
- Tekniska nämnden
- Valnämnden
- Vård- och omsorgsnämnden

Utifrån genomförda hearings och övriga synpunkter som framkommit under 2019 vill vi särskilt lyfta följande iakttagelser:

- *Arvodesnämnden*, två av kommunens ordförande arvoderas för närvarande utifrån en uppdragsomfattning som blev historisk i och med kommunens nya nämndsorganisation. Då arvoderingarnas ersättningsgrunder därmed inte kan sägas överensstämma med nu gällande omfattningar av respektive nämnds verksamhets- och ansvarsområden, bör arvodena justeras med ledning av uppdragets ansvar och arbetsbelastning och tidsåtgång.
- *Valnämnden*, har uppgivit att nämnden hade för få personella resurser för att genomföra EU-valet 2019 och tvingades anlita närstående samt släktingar, vilket inte kan anses acceptabelt ur ett verksamhets- samt säkerhetsperspektiv. Arbets sättet kan sägas vara i hög grad sårbart och ge upphov till brister och otydligheter när det gäller att upprätthålla och säkerställa nämndens interna kontroll samt ekonomistyrning. Nämnden rekommendera att inför kommande allmänna val i god tid säkerställa det egna personella behovet.
- *Miljö- och samhällsnämnden*, nämndens uppdrag upplevs som otydligt då fördelningen av bygg -och planärenden mellan nämnden och kommunstyrelsen inte är definierat, då begreppet "av större vikt" är inte klargjort. Detta ger upphov till en besvärlig gråzon med risk för bristfällig hantering och lägre politisk delaktighet.

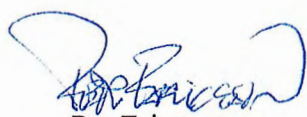


Nämnden menar att de därmed saknar möjligheter att ta del av och påverka kommunens samhällsbyggnad i ett större sammanhang. Vidare framkommer att ärende- och arbetsfördelningen gentemot tekniska nämnden är oklar, att omfattningen av ordförandens delegationsrätt behöver förtydligas samt bristande information gällande planer av större vikt.

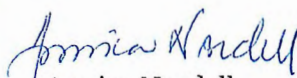
- *Fastighetsunderhåll*, här vill vi uppmärksamma att det är viktigt att tillse att det finns klara rutiner vad gäller fastighetsunderhållet med anledning av att ansvaret för den ekonomiska delen ligger på Finans- och ledningsutskottet och själva det praktiska genomförandet ligger på Tekniska nämnden. Revisorerna avser att undersöka hur dessa rutiner har tagits fram och hur de ska fungera.
- *Leasingbilar*, revisorerna har för avsikt att göra ytterligare granskning inom området.
- *Psykiskt funktionshindrade*, under 2021 planeras en uppföljande granskning att genomföras kring hur arbetet går med de förbättringar kommunen har för avsikt att genomföra.
- *Brandskydd*, brister har konstaterats gällande det systematiska brandskyddsarbetet och revisionen planerar att återkomma med en uppföljande granskning under 2021.
- *Bokslutsprocessen*, vi har uppmärksammat att all kompetens och ansvar för sammanställning av uppgifter och räkenskaper för den kommunala koncernen finns hos och genomförs i all väsentligt manuellt av en enda nyckelperson, vilket inte är tillfredställande och innebär en risk för verksamhetens genomförande. Kommunstyrelsen behöver säkerställa att bokslutsprocessen inte är personberoende.

Östersund 5 maj 2020

Kjell Svantesson
Kjell Svantesson*
Ordförande



Per Ericsson
Vice ordförande

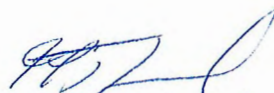


Annica Nordell
Förtroendevald
revisor

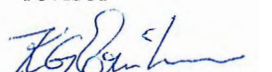


Anton Nordqvist
Förtroendevald
revisor


Claes Malmquist
Claes Malmquist*
Förtroendevald
revisor



Marie Tjernlund
Förtroendevald
revisor



Karl Göran Eriksson
Förtroendevald
revisor



Leif Danielsson
Förtroendevald
revisor

*På grund av rådande omständigheter med anledning av Covid 19 har några av revisorerna bekräftat sitt godkännande av revisionsberättelsen med signering per mejl.